

Vragen Commissie Bestuur 16 september 2026

Vragen Martin Bos (FvD) over Statenvoorstel Wijziging reglement waterschap Scheldestromen (wegenheffing) – 843891, agendapunt 5

Vragen Commissie Bestuur	Antwoorden
Nederland kent overheden met een algemene overheidstaak zoals rijk, provincies en gemeenten en overheden met een specifieke taak zoals waterschappen. De wegentaak is belegd bij de overheden met een algemene overheidstaak. Het rijk krijgt zijn geld daarvoor uit de rijksbelastingen, de provincie uit het provinciefonds en de opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Een waterschap kan een wegentaak hebben mits dat in haar reglement, door provinciale staten, is opgenomen is. Nu is een waterschap een overheid met een specifieke taak zoals waterschappen. Voor de wegentaak krijgt zij geld via de inliggende gemeenten. Feit blijft dat bij dit waterschap er meer geld aan wegen wordt uit geven dan er via de gemeenten binnen komt. Er is geen wettelijke verplichting voor een waterschap om deze regionale wegentaak uit de voeren. Feitelijk is het een taak van de gemeente om het regionale wegenbeheer uit te voeren.	Artikel 1 lid 2 Waterschapswet bepaalt dat naast de kerntaken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer ook de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden kan worden opgedragen aan een waterschap. Het wegenbeheer valt hieronder als een zogenaamde neventaak. De provincie regelt bij provinciale verordening (het reglement) de daadwerkelijk daadwerkelijke toedeling van taken aan het waterschap (op grond van artikel 2 lid 1 Waterschapswet). De provincie heeft in artikel 4 lid 3 van het reglement de zorg voor de openbare wegen buiten de bebouwde kom in de zin van de Wegenwet, voor zover deze zorg niet tot de taak van anderen behoort, toebedeeld aan het Waterschap Scheldestromen. Het waterschap ontvangt op grond van de Wet herverdeling wegenbeheer een substantiële bijdrage van de gemeenten in Zeeland ter dekking van een deel van de kosten van het wegenbeheer. De resterende kosten van het wegenbeheer bekostigt waterschap uit eigen belastingen.
1. Is er ooit overwogen om het regionale wegenbeheer uit het waterschap weg te halen en dat onder te brengen bij de inliggende gemeenten? Zo nee, waarom niet? Zo ja waarom is dat niet uitgevoerd?	De laatste landelijke grootschalige evaluatie van het wegenbeheer in Nederland heeft plaatsgevonden in het kader van de Wet Herverdeling Wegenbeheer (WHW). Deze wet die in 1993 in werking is getreden had als doel het wegenbeheer logischer te verdelen over het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen met een gelijktijdige herziening van de financiële verhouding tussen die overheden. De wegen met een nationale functie bleven bij het Rijk, regionale wegen gingen naar provincies en lokale wegen naar gemeenten of waterschappen. Aan het mogelijke beheer van

Vragen Commissie Bestuur	Antwoorden
	wegen door waterschappen lagen doelmatigheidsredenen ten grondslag. In het kader van de WHW is de positie van de rechtsvoorgangers van het waterschap Scheldestromen Zeeland als wegbeheerder bevestigd. Ook de provincie Zeeland heeft in het kader van de WHW wegen overgedragen aan de rechtsvoorgangers van het waterschap Scheldestromen. De WHW diende om de 10 jaar te worden herzien. Vooruitlopend op de evaluatie in 2013 hebben het waterschap Scheldestromen en de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten gezamenlijk een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren door een extern bureau naar het wegenbeheer. Op basis van dit onderzoek hebben het waterschap Scheldestromen en dertien inliggende gemeenten unaniem geconcludeerd dat het waterschap het beheer en onderhoud van de wegen buiten de bebouwde kom op een adequate wijze uitvoert en dat het wegenbeheer op dezelfde wijze georganiseerd kan blijven. Het bestuur van de VZG en het bestuur van het waterschap hebben dat medio 2013 schriftelijk aan de minister van Infrastructuur en Milieu meegedeeld. Begin 2014 heeft de minister aan de Unie van Waterschappen, IPO en VNG aangegeven af te zien volledige evaluatie van het wegenbeheer tussen verschillende overheden. De minister concludeerde dat het wettelijk kader voldoende instrumenten biedt wegen over te dragen aan betrokken partijen het daarover eens zijn. Nadien is de rol van het waterschap als wegbeheerder bestendigd: het waterschap en gemeenten hebben geen redenen gezien om wegen over te dragen.
2. Is er ooit overwogen om het regionale wegenbeheer uit het waterschap weg te halen en dat onder te brengen bij een gemeenschappelijke regeling en de inliggende gemeenten verzoek om daar deelnemers in te worden? Zo nee, waarom niet? Zo ja waarom is dat niet uitgevoerd?	Zie het antwoord op vraag 1.
3. Er vindt een verschuiving plaats van lasten van ongebouwd naar gebouwd en ingezetenen. Is het niet vreemd dat die twee laatste categorieën door die verschuiving nu per saldo meer gaan betalen dan de categorie ongebouwd? Is daar een legitimatie grond voor, zo ja welke is dat?	Er is voor gekozen om de kostentoedelingsmethodiek voor het wegenbeheer te baseren op het profijtbeginsel. Dit betekent dat de groepen belastingplichtigen (Ingezetenen, Gebouwd, Ongebouwd en Natuur) betalen naar de mate dat zij profijt hebben bij het

Vragen Commissie Bestuur	Antwoorden
	wegenbeheer van het waterschap. Zowel de watersysteemheffing als de wegenheffing zijn dan gebaseerd op het profijtbeginsel. De wetgever heeft immers nadrukkelijk beoogd om met ingang van 2026 het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing te versterken. De wegenheffing sluit daar dan bij aan. Zie hierover onderdeel 3.3 van het onderzoeksrapport van Van den Bosch & Partners. Onderdeel 5.3 van het rapport Van den Bosch & Partners beschrijft het profijt dat de categorieën belastingplichtigen hebben bij de wegentaak van het waterschap. Ingezetenen hebben profijt van alle door het waterschap beheerde wegen omdat deze hen in staat stellen om te kunnen wonen, werken en recreëren in het gebied van het waterschap. De eigenaren van woningen en bedrijfspanden (Gebouwd) hebben profijt van de gebiedsontsluitings-wegen en erftoegangswegen-1 omdat deze wegen de woningen en bedrijfspanden (en de kernen waarin ze zich bevinden) bereikbaar maken. Van de erftoegangswegen-2 hebben vooral de woningen en bedrijfspanden in het buitengebied profijt omdat ze hierdoor worden ontsloten. Eigenaren van agrarische grond (deze vormen het grootste deel Ongebouwd) hebben profijt van de gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen-1 omdat over deze wegen goederen en agrarische producten worden getransporteerd van het land naar verwerkingsbedrijven. Verder hebben ze profijt van de erftoegangswegen-2 omdat die hen in staat stellen de landbouwgronden met machines, trekkers en vrachtauto's te bereiken, de gronden te beheren en te bewerken en producten aan en af te voeren. Agrarische gronden bevinden zich bijna uitsluitend buiten de bebouwde kom. Eigenaren van natuurterreinen (deze vormen het grootste deel van Natuur) hebben profijt van alle door het waterschap beheerde

Vragen Commissie Bestuur	Antwoorden
	wegen omdat daardoor beheer en onderhoud van de terreinen mogelijk is en de natuurgebieden bereikbaar zijn voor bezoekers. Op basis van het profijtbeginsel is het dan ook gerechtvaardigd dat een groot deel van de kosten van het wegenbeheer worden toegedeeld aan de Ingezeten en Gebouwd en voor een gering deel aan Ongebouwd.